

Complexnummer: 515875

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Oosterpark

Aantal complexonderdelen

4

Monumentnummers van complexonderdelen

515876, 515877, 515878, 515879

Woonplaats

Hoogezand

Gemeente

Midden-Groningen

Provincie

Groningen

Locatie van het hoofdobject

Tegenover Vijverstraat 14, 9601 CM te Hoogezand

Complexomschrijving

Hoogezand, Vijverstraat to 14 "Oosterpark"

Objectomschrijving

C9601CM1: 9601CMP, 9601CMBR1, 9601CMBR2, 9601CMZW

Inleiding

Complex bestaande uit een PARK met twee voetgangersBRUGGEN en een ZONNEWIJZER. Het park is aangelegd in een Gemengde tuinstijl naar een ontwerp van tuinarchitect J. Vroom uit 1931. Het maakte onderdeel uit van een in 1930 door gemeentearchitect M.J. Westerling ontworpen uitbreidingsplan voor het gebied gelegen tussen de spoorlijn Groningen-Winschoten, de Hoofdstraat, het voormalige Kalkwijksterdiep en de Kees de Haanstraat. Centraal in dit plan ligt het park waaromheen villabebouwing is geprojecteerd. De villabebouwing is deels vóór en deels na de Tweede Wereldoorlog tot stand gekomen. Sinds de aanleg van het park is aan de structuur niets meer gewijzigd. Alleen is de beplanting af en toe vervangen; met name aan de hoofdas zijn de oorspronkelijke populieren vervangen door jonge eiken. Midden op de as staat een gepleisterde zonnewijzer afkomstig van de voormalige achttiende-eeuwse buitenplaats "Gerlacius", die ten oosten van het Kieldiep lag.

Het park, dat in 1932 feestelijk werd geopend, is centraal gelegen in het als gebied met bijzondere stedenbouwkundige waarden aangewezen Ooster- en Westerpark.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Waardering

Complex bestaande uit een park met twee voetgangersbruggen en een zonnewijzer, van algemeen belang vanwege tuinhistorische en stedenbouwkundige waarde

- als voorbeeld van een park met bruggen uit het begin van de jaren dertig van de twintigste eeuw in een Gemengde tuinstijl
- vanwege de verzorgde, fraaie inrichting
- vanwege zijn betekenis in relatie met het uitbreidingsplan uit 1930
- vanwege de ruimtelijk-visuele relatie met de omringende villabebouwing
- vanwege de redelijk hoge mate van gaafheid van inrichting
- vanwege de centrale ligging in het Oosterparkgebied

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 515876

Status rijksmonument
Inschrijving register* 27 augustus 2001
Kadaster deel/nr 82758/76

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Hoogezand Midden-Groningen Groningen

Locatiennaam Locatieomschrijving
Hoogezand

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Hoogezand K 6966

Omschrijving**

Omschrijving

Hartvormig PARK uit 1932 met als centraal element twee vijvers, die worden gescheiden door een hoofdas. De vijver aan de oostzijde is boonvormig en heeft een eilandje in het midden, de vijver aan de westzijde vleugelhoekig met eveneens een eilandje, dat via twee, in elkaars verlengde liggende voetgangersbruggen aan twee zijden bereikbaar is. De vijvers worden omringd door een slingerend padenstelsel, waartussen zich gazons met solitaire bomen of boompartijen en diverse soorten struiken bevinden. De hoofdas met aan weerszijden zuilvormige eiken (oorspronkelijk populieren), heeft in het midden een aantal, lager gelegen grasstroken met borders met rozen en coniferen, en als centraal punt de 18de-eeuwse zonnwijzer in het hart van een rozenperkje. Vanaf het midden van de hoofdas leiden twee gemetselde trappen tussen lage, gemetselde muurtjes naar de beide vijvers.

Waardering

Park van algemeen belang vanwege tuinhistorische en stedenbouwkundige waarde

- als voorbeeld van een park uit het begin van de jaren dertig van de twintigste eeuw in een Gemengde tuinstijl
- vanwege de verzorgde, fraaie inrichting
- vanwege zijn betekenis in relatie met het uitbreidingsplan uit 1930
- vanwege de relatie ruimtelijk-visuele relatie met de omringende villabebouwing
- vanwege de redelijk hoge mate van gaafheid van inrichting

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

- vanwege de centrale ligging in het Oosterparkgebied
- als goede representant van het oeuvre van J. Vroom

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Park

Monumentnummer*: 515877

Status rijksmonument
Inschrijving register* 27 augustus 2001
Kadaster deel/nr 82758/79

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Hoogezand Midden-Groningen Groningen

Locatiennaam Locatieomschrijving
TO Vijverstaat 14, Hoogezand

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Apartement aanduiding Grondperceel
Hoogezand K 6966

Omschrijving**

Omschrijving

Betonnen voetgangersBRUG uit 1932, gelegen over de westelijke vijver, als toegang vanaf de zuidkant tot het eilandje dat erin ligt. De brug bestaat uit een betonnen brugdek waarop aan weerszijden een deels opengewerkte betonnen leuning.

Waardering

Voetgangersbrug van algemeen belang

- als voorbeeld van een eenvoudige betonnen voetgangersbrug uit omstreeks 1932

- vanwege de functionele relatie met het park

- vanwege de hoge mate van gaafheid

Hoofdcategorie Subcategorie Functie
Weg- en waterbouwkundige werken Brug(C) Voetgangersbrug

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 515878

Status rijksmonument
Inschrijving register* 27 augustus 2001
Kadaster deel/nr 82758/67

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Hoogezand Midden-Groningen Groningen

Locatiennaam Locatieomschrijving
TO Vijverstraat 14, Hoogezand

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Hoogezand K 6966

Omschrijving**

Omschrijving

Betonnen voetgangersBRUG uit 1932, gelegen over de westelijke vijver, als toegang vanaf de noordkant tot het eilandje dat erin ligt. De brug bestaat uit een betonnen brugdek waarop aan weerszijden een deels opengewerkte betonnen leuning.

Waardering

Voetgangersbrug van algemeen belang

- als voorbeeld van een eenvoudige betonnen voetgangersbrug uit omstreeks 1932

- vanwege de functionele relatie met het park

- vanwege de hoge mate van gaafheid

Hoofdcategorie Subcategorie Functie
Weg- en waterbouwkundige werken Brug(C) Voetgangersbrug

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 515879

Status rijksmonument
Inschrijving register* 27 augustus 2001
Kadaster deel/nr 82758/70

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Hoogezand Midden-Groningen Groningen

Locatiennaam Locatieomschrijving
TO Vijverstraat 14, Hoogezand

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Hoogezand K 6966

Omschrijving**

Omschrijving

Achttiende- of vroegnegentiende-eeuwse ZONNEWIJZER op gemetselde sokkel (niet origineel). De zonnewijzer is vierkant van doorsnee en bestaat uit een gepleisterde schacht met afdekplaat, waarop een blok met aan twee tegenover elkaar liggende zijden een uitgeholde halve cirkel met in goud beschilderde ringen, terwijl uit de andere twee zijden een platte metalen driehoek steekt; als afsluiting een decoratief gevormde bekroning.

Waardering

Zonnewijzer van algemeen belang

- als voorbeeld van een achttiende- of vroegnegentiende-eeuwse zonnewijzer
- als herinnering aan de buitenplaats Gerlacius
- als opvallend markeringspunt in het park
- vanwege de hoge mate van gaafheid

Bronnen

- E. Blok, "Nederlandse tuinarchitectuur", Bussum 1997

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

- R.A. Engelsman, e.a., "Borgen en hofsteden in en om Hoogezand-Sappemeer", Bedum 1996
- Gemeente Hoogezand-Sappemeer, bouwarchief

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Zonnewijzer